

جمعية الصداقة العربية الفنلندية

1/2021

Arabikansojen ystävyysseura ry

KIRSTHONKASALO

Myyntikärry Betlehemin muurin kyljessä.

Kova korvaustuomio
Jeninin verilöylyn dokumentoijalle

Palestiinalaiset tarvitsevat kipeästi
koronarokotteita

AKYS-tiedote 1/2021**Arabikansojen ystävyysseura ry****AKYS**

Arabikansojen ystävyysseura ry

c/o Ilona Junka, pj.

Metsäpurontie 17 A 7

00630 Helsinki

www.akys.fi

facebook.com/akystiedotus

Päätoimittaja: Katja Henttonen

Taitto: Asmo Koste

AKYSin logo: Kare Pohjavirta

Kirjoituksissa esiintyvät mielipiteet eivät ole Arabikansojen ystävyysseuran virallisia kantoja.

AKYSin hallitus

Ilona Junka, puheenjohtaja

Jussi Sinnemaa, varapuheenjohtaja

Marjatta Laiho, sihteeri

Muut hallituksen jäsenet: Kamal

Aranki, Yehia El-Sayed, Johan Heino,

Riitta Suokas, Seppo Rinne

Varajäsenet: Katja Henttonen, Anna Kos-

kela, Sirkku Kivistö, Haseeb Shehadch

AKYSin tilit

Libanonin palestiinalaispakolaiset:

Kummilapsitili

FI93 8000 1101 2300 02, viite 1009

Päiväkotitili

FI56 8000 1700 4747 46, viite 2008

Kummivanhustili

FI20 8146 9710 0461 36, viite 2011

Syyriasta Libanoniin paenneiden tuki

FI93 8000 1101 2300 02, viite 7744

Länsiranta:

Betlehem- ja Gaza-tukitili yhdistetään

tilliin: FI95 8000 1300 9905 05,

Vanha Gazatili toimii vielä vuoden

2021 loppuun.

Betlehem-tilin viite 3007

Gaza-tilin viite 3214

Rahankeräyksen myöntäjä: Poliisihallitus. Luvan saaja ja kerääjä: Arabikansojen ystävyysseura ry. Lupa RA/2020/1202 Toimeenpanoalue: koko Suomen alue Ahvenanmaata lukuun ottamatta. Varat käytetään vähävaraisten palestiinalaisten tukemiseen Libanonissa, Länsirannalla ja Gazassa.

Arabikansojen ystävyysseuran

jäsenmaksu on 25/10 euroa.

Jäsenmaksutili

FI97 8000 1201 6693 56, viite 70001

Vaihtoehto Sinulle joka rakastat merimineraaleja ihonhoidossa: Kuolleenmeren hoitotuotteet *Jordaniasta!*

www.lacure.fi

Olemme auttaneet suomalaisia herkkäihoisia ja ihosairauksista kärsiviä jo 25 vuotta. Sarjan tuotteet sopivat kaikenikäisille vauvasta vaariin.

Tuotteet sisältävät Kuolleenmeren tervehdyttäviä mineraaleja sekä laadukkaita luonnonöljyjä ja mineraalimutaa.

Tuotteiden raaka-aineet saadaan ja ne valmistetaan Jordaniassa.

Sarjasta löytyvät suola- ja mutatuotteet, luonnonsaippuat, kasvo- ja vartalovoiteet, ihoöljyt sekä shampoot.

Mineraalien terapeuttisen ja hoitavan vaikutuksen iholla huomaa nopeasti.

Sarjaa on saatavilla verkkokaupassa www.lacure.fi ja hyvin varustetuissa terveystuokupoissa (lista verkkokaupan sivuilla).

Lisätiedot: info@lacure.fi , puh. 041 4465 593

MAINOS

AKYS-tiedote 1/2021

Päätoimittajalta.....	3
Israelin rokotusohjelma etenee vauhdilla, mutta palestiinalaiset on sysätty syrjään.....	4-6
Korteilla muistaminen on lisääntynyt koronarajoitusten aikana.....	6
Kova korvaustuomio Jeninin verilöylyn dokumentoijalle.....	7-9
Kun isä on vankilassa.....	10-12
Antisemitismiiä ja "antisemitismiiä".....	13-15
Gaza, maailman suurin vankila.....	16

Päätoimittajalta

Maailmanlaajuinen covid-pandemia on aiheuttanut palestiinalaisille kaksinkertaisen ongelman. Ensimmäinen sairaus on päässyt leviämään hallitsemattomasti ylikansoitetuilla alueilla, kuten Gazassa, joissa terveydenhuollon perusinfrastruktuuri on hyvin vajavainen. Kuten Mustafa Barghouti tuo kirjoituksessaan esiin, Israel ei ole huolehtinut rokotuksista miehittyillä alueilla eikä muutenkaan auttanut pandemian torjunnassa, vaikka Geneven sopimus sen miehittäjävaltana siihen velvoittaisi.

Toisekseen Israelin valtio on päässyt käyttämään hyväkseen pandemian luomaa uutiskatketta. Virusmuunnokset ja rokoteohjelmat ovat dominoineet kansainvälistä uutisointia ja ulkomaisten tarkkailijoiden määrä Palestiinassa on vähentynyt matkustusrajotusten takia. Tämän vuoksi Israel on saanut harjoittaa sortopolitiikkaansa vielä tavallistakin paremmassa rauhassa. Viime talvena Israel tuhosi lähes kaikki asuukset Humsan kylässä (Khirbet Hamsa al-Foqa) ennen voimakasta talvimyrskyä ja sen jälkeen takavarikoi teltat, joita EU yritti toimittaa kotinsa menettäneiden perheiden suojaksi. AKYS vetosi asiassa ulkoministeri Haavistoon helmikuussa. Ulkoministeriö ilmoittikin seuranneensa Humsan tapahtumia, jotka sen mukaan rikkovat kansainvälistä lakia. Ministeriö on myös lähettänyt Israelille vetoamuksia, mutta ne eivät tietenkään riitä mihinkään.

Yksi tämän lehden keskeisimpiä tehtäviä on tuoda esille asioita, jotka jäävät valtavirtamediassa vähälle tai olemattomalle huomiolle. Esimerkiksi tässä numerossa Miko Peled kertoo absurdista tuomiosta, jossa palestiinalainen dokumentaristi määrättiin maksamaan korvauksia israelilaiselle sotilaille, jonka osallisuuden Jeninin joukkomurhaan hän oli tallentanut videolle.

Puheenjohtajamme Ilona Junka kirjottaa siitä, miten saarto vaikuttaa gazalaisten jokapäiväiseen elämään ja miten AKYS auttaa alueella. Psykologi Sirkku Kivistö tuo esiin, miten vanhempien pitkät vankeustuomiot vaikuttavat palestiinalaislapsiin.

Lehtemme rooliin kuuluu myös ottaa esille vaikeita ja ristiriitaisia aiheita. Seppo Rinne pohtii kirjoituksessaan monitahoisesti antisemitismien määritelmiä. Arvostamani juutalainen Auschwitz-selviytyjä, fyysikko, kirjailija ja aktivisti Hajo Meyer (1924-2014) toikaisi taannoin: ”Ennen vanhaan antisemitisti oli henkilö, joka vihasi juutalaisia. Nykyisin antisemitisti on henkilö, jota tietyt sionistijuutalaiset vihaavat.” Rinne kirjoittaa hienovaraisemmin, mutta tuo esiin antisemitismimääritelmien politisoitumisen ja siihen liittyviä ongelmia. AKYSin näkökulmasta antisemitismi on rasismien muoto ja vastustamme voimakkaasti kaikkea rasismia.

Toivon lehden kirjoitusten inspiroivan ennen kaikkea poliittiseen vaikuttamiseen. Covid-pandemia ei ole hallitsematon luonnonvoima, vaan sen etenemiseen voidaan vaikuttaa. Poliittiset väkivalta- ja sortotoimet ovat vielä vähemmässä määrin luonnonvoimia, ihmisillä on mahdollisuus valita myös toisin.

Katja Henttonen

Israelin rokotusohjelma etenee vauhdilla, mutta palestiinalaiset on sysätty syrjään

SIRKKU KIVISTÖ

Palestiina-leima, Khaled Jarrar, taidenäyttely Banksyn Walled Off -hotellin taidegalleriassa.

RAMALLAH, Länsiranta – Israelin suunnitelmat rokottaa väestö covid-tautia vastaan etenevät vilkkaasti. Maa on rokottanut suuremman osan väestöstään kuin mikään muu maa ja se on saanut kiitosta esimerkillisen tehokkaasta rokotusohjelmasta. Mutta tällä menestystarinalla on varjopuoli: noin viisi miljoonaa palestiinalaista sivuutetaan.

Vaikka Israel on rokottanut omia kansalaisiaan ennätysvauhtia, se on jättänyt Länsirannalla ja Gazassa asuvat palestiinalaiset omilleen. Gazassa ja Länsirannalla on puhjennut vakava koronavirusepidemia. Molemmilla alueilla on todettu yhteensä yli 264 000 tartuntaa ja lähes 3000 kuolemantapausta. Pari tuhatta uutta tapausta rekisteröidään päivittäin.

Israelissa asuvat arabit, joilla on Israelin kansalaisuus, toki rokotetaan. Lisäksi maaliskuussa Israel päätti lopulta rokottaa palestiinalaiset, jotka käyvät töissä Israelin puolella. Mutta Israel si-

toutui myös Oslon sopimuksessa työskentelemään palestiinalaisten kanssa epidemioiden torjumiseksi, joten sillä on moraalinen velvollisuus toimittaa rokotteita Länsirannalle ja Gazaan.

Sen sijaan se on toistaiseksi hylännyt Maailman terveysjärjestön ja Palestiinalaishallinnon pyynnön antaa 10 000 rokoteannosta terveydenhuollon työntekijöille. Koska Israelilla ei ole aikeita jakaa rokotetarjontaansa lähiaikoina, palestiinalaisten on luotettava ulkomaisten järjestöjen ja yritysten hyvään tahtoon. Länsirannalla ja Gazassa rokottaminen tulee kuitenkin väistämättä etenemään paljon Israelin rokotusohjelmaa hitaammin.

Israel on sanonut, että Länsirannan ja Gazan palestiinalaiset ovat vastuussa omasta terveydenhuollostaan. Se väittää, että palestiinalaishallinto on vastuussa Länsirannasta ja että israelilaisten joukkojen vetäytyttyä Gazasta vuonna 2005 myös Gaza on itsehallinnol-

linen alue.

Kuitenkin tosiasia on, että Israel ja sen armeija hallitsevat edelleen olennaisesti Länsirantaa ja Gazaa. Palestiinan itsehallinto ei valvo rajoja, rajanylityspaikkoja eikä ilmatilaa. Itse asiassa Palestiinalaishallinto hallitsee vain 38 prosenttia Länsirannasta; muurin, tarkastuspisteiden ja juutalaisten siirtokuntien pirstomia maa-alueita. 60 prosenttia Länsirannasta kuuluu ns. C-alueeseen, minne palestiinalaisviranomaisilla ei ole pääsyä ilman Israelin lupaa. Gazassa rajat, rajanylityspisteet, meri ja ilmatila ovat Israelin valvonnassa (lukuunottamatta Egyptin valvomaa etelärajan osaa).

Kuten Geneven sopimuksessa todetaan, miehityshallinto (joka Israel edelleen on kieltämisyrityksistään huolimatta) on velvollinen kaikin käytettävissä olevin keinoin turvaamaan ja pitämään yllä, yhteistyössä kansallisten ja paikallisten viranomaisten kanssa, lääketieteelliset ja sairaanhoitolaitokset ja

-palvelut, julkinen terveydenhoito ja hygienia miehityillä alueella, erityisesti ottaen huomioon tarttuvien tautien leviämisen vastaisessa taistelussa vaadittavien ennaltaehkäisevien ja estävien toimien käyttöönotto ja soveltaminen (artikla 56).

Israelin taloudellinen ja maantieteellinen kontrolli Palestiinalaishallinnon alueella on johtanut suureen eriarvoisuuteen. Vuonna 2018 palestiinalaisen terveydenhuollon keskimääräiset menot palestiinalaisalueilla olivat vain 344 dollaria verrattuna israelilaisen 3324 dollariin.

Terveydenhuoltojärjestelmän romahtamisen riski kasvaa päivittäin Länsirannalla ja vielä enem-

män tiheästi asutussa Gazassa, jossa asuu noin kaksi miljoonaa palestiinalaista, pääasiassa köyhyydessä. Viime aikoihin asti sairaalavuoteiden lähes kaikki kapasiteetti oli käytössä. Vaikka Gazan sairaalat ovat saaneet kaivattuja happilaitteita, ne kärsivät edelleen covid-19-potilaiden hoitoon tarvittavien lääkkeiden ja kertakäyttöisten suojainten puutteesta.

Israelin hallituksen päätös rokotteen antamisesta vain Israelin kansalaisille ei ole vain moraalista epäoikeudenmukaisuutta, vaan se on itsetuhoista. Israel ei saavuta laumasuojaa rokottamatta palestiinalaisia. Israelissa ja siirtokunnissa työskentelee yli 130 000 palestiinalaista, ja sadat tuhannet israelilaiset

matkustavat israelilaisten siirtokuntien välillä tai harjoittavat sotilaallista toimintaa miehityillä palestiinalaisalueilla.

Kun saimme lääkärintutkimomme, minä ja muut lääkärit vannoimme valan olla syrjimättä. Lääketieteen ja lääketieteellisen hoidon ei tulisi kohdella joitakin potilaita vähemmän hoidon arvoisina. Tällainen lähestymistapa rikkoo lääkärin arvoja ja koskemattomuutta ja satuttaa kaikkia - myös israelilaisia.

Mustafa Barghouti

Kirjoitus perustuu New York -times lehdessä 12.1.2021 julkaistuun kolumniin. Tiedot on päivitetty tätä lehteä varten 10.4.2021.

Gazalainen sairaanhoitaja suojarusteissa.

Tohtori **Mustafa Barghouthi** on vuonna 1954 syntynyt palestiinalainen lääkäri, aktivisti ja poliitikko, joka toimii **Palestiinan kansallisen aloitteen (PNI)**, eli **al Mubadaran**, pääsihteerinä. Hän on ollut Palestiinan lakiasäätävän neuvoston jäsen vuodesta 2006 ja on myös **Palestiinan vapautusjärjestön (PLO)** keskusneuvoston jäsen. Vuonna 2007 Barghouti oli palestiinalaisten yhtenäishallituksen tiedotusministeri. Hän on palestiinalaisen terveydenhuoltojärjestön, **Palestian Medical Relief Society**n, hallituksen puheenjohtaja.

KUVA: AUDE, CC-BY-SA-3.0, WIKIMEDIA COMMONS

Korteilla muistaminen on lisääntynyt koronarajoitusten aikana

AKYS tarjoaa korona-ajan yhteydenpitoon taiteilija **Eero Caseliuksen** teoksista painettuja kortteja.

Sarjan nimi on *Iloisia hetkiä ja lievitystä suruihin palestiinalaislapsille Libanonin pakolaisleireissä*.

Tilaukset osoitteella:
Sirkku.Kivisto@gmail.com

Ilmoita korttien määrä ja postitusosoite. Lasku tulee korttien mukana.

Perustilaukset:

- Lajitelma 8 korttia ja käsittelykuluineen 6 €
- Lajitelma 60 korttia ja käsittelykuluineen 34 €

Kova korvaustuomio Jeninin verilöylyn dokumentoijalle

Tuomioistuimen päätöksen mukaan palestiinalaisen elokuvantekijän on maksettava vahingonkorvausta verilöylyyn osallistuneelle israelilaiselle sotilaille.

Israelin tuomioistuin on poikkeuksellisen drakonisella päätöksellä päättänyt, että dokumenttielokuvan ”Jenin, Jenin” näyttäminen Israelissa kielletään. Lisäksi kaikki elokuvan kopiot on kerättävä ja tuhottava. Tuomioistuin meni vielä pidemmälle ja määräsi verilöylyn dokumentoineen miehen, ohjaaja ja näyttelijä **Mohammad Bakrin**, maksamaan vahingonkorvauksia verilöylyyn osallistuneelle israelilaiselle upseerille. Upseeri näkyi dokumentissa noin viiden sekuntin ajan.

Israelin sotilaallinen hyökkäys palestiinalaisten pakolaisleirille Jeninissä ja sen jälkeinen joukkomurha tapahtui maaliskuussa 2002. Armeija tuli leiriin tankkien, erikoisjoukkojen, komentoyksiköiden ja useiden reserviläisjoukkojen kans-

sa. Leiriä pommitettiin ilmasta ja maasta. Sadat palestiinalaistaistelijat puolustautuivat urheasti, pelkillä puoliautomaattisilla kivääreillä ja alkeellisilla sissisotataidoilla varustettuina. Kaksikymmentäviisi Israelin sotilasta menetti henkensä leirissä ja lukemattomia palestiinalaisia, lähinnä siviilejä, tapettiin.

Hiljennettyjen näkökulman hiljentäminen

”Jenin, Jenin” sisältää todistuksia kaiken ikäisiltä ihmisiltä, jotka kokivat israelilaisten hyökkäyksen leirillä. On sydäntä särkevää kuunnella tästä kauheasta traumasta selviytyneiden ihmisten kuvauksia ja kokemuksia. Mutta Bakri itse ei koskaan esitä suoria syytöksiä elokuvassa. Hän näyttää kuvamateri-

aalia israelilaisista sotilaista, panssarivaunuista, miehistönkuljetusautoista sekä pidätetyistä palestiinalaisista. Elokuvassa ei kuitenkaan missään vaiheessa esitetä varsinaista syytettä ja on selvää, että elokuvassa esitellään vain leirillä asuvien ihmisten näkemyksiä.

Israelissa puhkesi mielenosoituksia heti, kun elokuva näytettiin. Bakria kutsuttiin natsiksi ja lehdistö ja yleisö parjasivat sitä, että hän uskalsi näyttää, mitä palestiinalaiset olivat kokeneet leiriin tulleiden israelilaisten sotilaiden käsissä. Sotilaat, jotka olivat osallistuneet ns. ”Jeninin taisteluun”, vaativat Israelin viranomaisia sensuroimaan elokuvan eivätkä sallineet teatterien näyttää sitä, ja lopulta he saivat haluamansa.

Israelin elokuvavirasto (*Israel Film Ratings Board*) kielsi elokuvan sillä perusteella, että se on herjaavaa ja saattaa loukata yleisöä. Bakri valitti päätöksestä ja tapaus meni aina Israelin korkeimpaan oikeuteen, joka lopulta kumosi pää-

KUVA: NUJADBARA, CC-BY-SA-3.0, WIKIMEDIA COMMONS

Jeninin massamurhan muistomerkki.

töksen. Siitä lähtien hyökkäykseen osallistuneet ovat etsineet tapoja haastaa elokuvan tekijät oikeusteitse.

Marraskuussa 2016 **Nissim Meghnagi**, varapäälikkö, joka osallistui Jeninin verilöylynä tunnettuun ”operaatio Suojakilpeen”, vaati Bakrilta 2,6 miljoonan sekelin (vastaa noin 745 000 Yhdysvaltain dollaria) korvauksia. Meghnagi väitti kanteessaan, että hän esiintyy elokuvassa ja on nimetty elokuvassa ja että se halvensi israelilaisia sotilaita esittelemällä heitä sotarikollisina.

Bakri toi puolustuksessaan hyvin esille, että oikeudenkäynnin tarkoitus oli poliittinen vaino ja hil-

jentäminen ja että elokuva ei syytä nimenomaisesti Meghnagia. Bakrin mukaan se vain osoittaa leirin hyökkäyksen kokeneiden palestiinalaisten näkökulman. Silti Israelin miehitetyn Lydin kaupungin käräjäoikeus tuomitsi Meghnagin eduksi ja määräsi Bakrin maksamaan Meghnagille 55 000 dollaria. Nyt tapauksen odotetaan palaavan korkeimpaan oikeuteen.

Sotarikosten historia

Israelin joukot eivät sallineet useisiin päiviin hyökkäyksen päätyttyä Punaisen Ristin tai muiden kansainvälisten tarkkailijoiden pääsyä leiriin. Tämä antoi heille mahdoli-

suuden siivota leiri ennen kuin kukaan ulkopuolelta pystyi todistamaan mitä oli tapahtunut.

Israelin viranomaiset, tuomioistuimet, tiedotusvälineet ja yleinen mielipide pitävät palestiinalaisten väitteitä sotilasyksiköiden ihmisoikeusloukkauksista, väkivallasta ja joukkomurhista valheina. Armeijan ja muiden Israelin valtion virastojen sisäisissä tutkimuksissa Israelin joukot ovat harvoin syyllisiä rikoksiin.

Syy siihen, että ”Jenin, Jenin” loi niin voimakkaan reaktion Israelissa, on se, että asianomaiset ihmiset ja jopa ne, jotka eivät suoraan osallistu siihen, tietävät, että Israel on tehnyt julmuuksia ja sotarikoksia.

Israel väittää, että IDF on ”maailman moraalisin armeija”, mutta melkein jokainen israelilainen on joko todistanut tai tuntee jonkun, joka on nähnyt tai jopa tehnyt jultmuuksia.

Kaikenlaisten sotarikosten tekeminen on syvälle juurtunut perinne Israelin armeijassa. Se palaa valtiota edeltävään aikakauden varhaisiin päiviin, jolloin sionistiset miliisit toimivat ennen varsinaisen Israelin armeijan muodostamista. Nämä miliisit muutettiin järjestetyksi armeijaksi vuoden 1948 Palestiinan etnisen puhdistuskampanjan keskellä. He olivat keskellä kauhistuttavaa rikosta, josta ei vielä ole saatettu ketään oikeuden eteen, kun heistä tuli virallinen armeija ja kun juutalaisista sionistisista uudisasukkaista tuli vastaperustetun apartheidvaltion kansalaisia.

Siksi elokuvaa ja itse Mohamad Bakria vastustetaan israelilaisten keskuudessa. Bakri kosketti avointa haavaa, ja koska hän on tunnettu palestiinalainen, jolla on Israelin kansalaisuus, israelilaiset ovat raivoissaan hänelle. Bakri uskalsi mennä leiriin ja puhua sen asukkaille näyttämällä niin kutsutua ”toista puolta”. Lisäksi elokuvan aikana tehdään hyvin selväksi,

että leirin henkiin jääneillä ihmisillä on peräänantamaton asenne.

Elokuvan aikana kuulemme toistuvasti miten hyökkäyksestä selviytyneet, vaikka he istuisivatkin omien kotiensä raunioilla, toistavat että he rakentavat leiritalon toisensa jälkeen eivätkä koskaan anna periksi. Tämä on tuskin viesti, jonka israelilaiset – jotka vain vähän aikaa ennen olivat äänestäneet pahamaineisen **Ariel Sharonin** pääministeriksi – haluavat kuulla.

D9:n kuljettaja

Israelin toimittaja **Tsadok Yehazkeli**, joka työskentelee israelilaisessa päivälehdessä *Yedioth Ahronothissa*, julkaisi 31. toukokuuta 2002 hepreaksi artikkelin D9-puskutraktorin kuljettajasta, joka tunnettiin lempinimellä ”*Karhu Kurd?*”. ”Karhu” teki itselleen nimen Jeninin pakolaisleirin hyökkäyksen aikana, kun hän ajoi 72 tunnin ajan puskutraktorinsa lukemattomiin taloihin ja tuhosi kaiken polullaan, törmästen koteihin riippumatta siitä, asutiinko siellä vai ei.

Hänet kerrottiin sanoneen: ”Tein heille jalkapallostadionin” ja ”En ole pahoillani. Olen ylpeä työstäni” ja ”En koskaan antanut

ihmisille mahdollisuutta paeta taloista ulos ennen kuin hyökkäsin ja tuhosin heidän talonsa puskutraktorillani.” Mitään tätä ei näytetä tai mainita Bakrin elokuvassa, mutta se antaa kuvan leiriin saapuneiden israelilaisten joukkojen ilmapiiristä.

Armeijan yksikkö, jossa D9-kuljettaja toimi, sai mitalin toiminnastaan hyökkäyksen aikana, ja ”Karhu Kurdiksi” tunnetusta miehestä tuli joukkojen sankari. Koska niin monet haudattiin raunioiden alle, kukaan ei tiedä tähän päivään asti, kuinka monta palestiinalaista tapettiin vuonna 2002 Jeninin pakolaisleirillä.

On vaikea ennakoida, mitä Israelin korkein oikeus päättää kuultuaan Bakrin tapauksen. Sotarikoksille ja julmuuksille rakentuneessa valtiossa voidaan kuitenkin odottaa, että kaikki hallituksen haarat työskentelevät yhdessä estääkseen totuuden ilmitulon. Harvat Israelin sotarikokset ovat yhtä dokumentoituja kuin tämä, joten ”Jenin, Jenin” on katsottava ja jaettava laajasti.

Miko Peled

Alkuperäinen artikkeli on julkaistu englanniksi MintPress-verkkolehden julkaisussa.

Kirjoittajasta: **Miko Peled** on israelilaisamerikkalainen kirjailija, puhuja ja ihmisoikeusaktivisti. Hän syntyi Jerusalemissa vuonna 1961 ja asuu Yhdysvalloissa. Miko kirjoittaa useissa verkkolehden julkaisussa ja julkaisee blogia (mikopeled.com). Hänen bloginsa pääaiheita ovat muurin purkaminen sekä Israelin apartheidijärjestelmän muuttaminen demokraattiseksi valtioksi, jossa on yhtäläiset oikeudet israelilaisille ja palestiinalaisille. Hän tuottaa myös The Miko Peled Podcastia ja on kirjoittanut englanninkieliset kirjat ”*General's Son*” ja ”*Injustice: The Story of the Holy Land Foundation Five*”. Hän matkustaa säännöllisesti Palestiinaan, jossa hän puhuu ja työskentelee kansan vastarinnan, BDS-liikkeen ja muiden laillisten ryhmien kanssa. Tämän seurauksena Israelin viranomaiset ovat pidättäneet hänet useita kertoja aktivismistaan.

Kun isä on vankilassa

”Minä en ymmärtänyt, että hän oli vankilassa. Olin vain nelivuotias. Kävimme äidin ja isoäidin kanssa häntä katsomassa ja minä ajattelin, että hän oli siellä töissä. Vasta myöhemmin äiti kertoi isän pidätyksestä.” ”He ovat miehittäneet maamme. Kun isä vastustaa miehi-

tystä, he pistivät hänet vankilaan”, hän kertoi. **Adam** kaipasi kovasti isää. ”Kun näin jonkun pojan kulkevan isänsä kanssa, tuntui tosi surulliselta.” 14-vuotiaana Adam kertoo, että nyt hän jo tietää, miten toimia surun kanssa. Kun hän tuntee sen tulevan, hän lähtee ulos

pelaamaan toisten poikien kanssa.

Ahmed (16 v.) kertoo tottuneensa siihen, että isä on poissa. ”Mutta muistan yhden yön, jolloin isä nukkui meidän luona kotona. Hän nukkui lähellä minua. Minä heräsin ja hän oli siinä vieressäni. Tuntui turvalliselta”, Ahmad ku-

vaa hellimäänsä muistoa.

Adam ja Ahmed ovat Birzeitin yliopiston kansanterveysosaston haastattelemia nuoria tutkimuksessa, jossa Birzeit halusi selvittää, miten isän vankilassaolo vaikuttaa lapsiin. Miten he selviävät? Miten lapsen ympäristö suhtautuu asiaan, saavatko he tukea? Tutkijat hakevat ymmärrystä siihen, mitä tilanteessa voidaan tehdä. Tutkimuksen aikana vuonna 2012 palestiinalishallinnon kirjoissa oli yli 3000 lasta, joiden isät olivat vankilassa. Birzeitin tutkijat haastattelivat 16 iältään 14-21 -vuotiasta nuorta. Haastatteluisia tuli esiin, kuinka lapsi saattoi ajattelussaan normalisoida epänormaalin tilanteen, peittää tunteet tilanteen ”tavallisena” pitämisen alle. Tutkimuksen johtaja, professori **Rita Giacaman** sanoo, että saadakseen käsityksen lasten

voinnista täytyy kuulostella lapsen omista puheista ja ilmaisusta, onko lapsella hyvä olla. Arabiankielessä oman olon vaihtelun kuvaamiselle on runsaasti ilmaisuja.

Läheisten tuki tärkeää

Eniten lapset tuntuivat saavan lohtua ystäviltaan ja perheiltään. He olivat kiintyneitä isovanhempiinsa ja sukulaisiinsa.. Vankilastakin käsin isät saattoivat tukea lapsiaan. **Samia** (19 v.) näytti tutkijoille pieniä esineitä, joita isä oli lähettänyt rakkaalle tyttärelleen. ”Isä rohkaisi minua koko ajan olemaan vahva ja kärsivällinen. Kun vankeus oli tosi-asia elämässämme, hän opetti meitä tulemaan sen kanssa toimeen niin hyvin kuin mahdollista.” Eriytyisen hyvinä kokemuksina poliittisten vankien lapset pitivät heille

järjestettyjä kesäleirejä. Kun kave-reilla oli samoja kokemuksia, kanssakäyminen oli mutkatonta ja lohduttavaa.

Silti kaikki ei ollut aina hyvin

Arki muuttuu, kun isä on vankilassa. Silloin ei mennä muiden tapaan juhlapyhinä kyläilemään eikä osallistuta koulujen vanhempainiltoihin. Poliittisen vangin lapset saattavat myös jäädä eristyksiin, kun pelätään, että heidän kanssaan tekemisissä oleminen voi aiheuttaa harmejä. Isän veljet tunsivat itsensä vastuullisiksi ja saattoivat ikävästi rajoittaa lasten arkea. Siitä ei haluttu kertoa isälle vankilatapaamisissa. Perheen äidille miehen poliittinen vankeus saattoi merkitä lukittumista ahtaaseen tilaan. Lähiympäristö odottaa hänen pukeutuvan mus-

tiin, rajoittavan liikkumistaan, olevan meikkaamatta ja käymättä kuntosalilla.

Pienet huolenpitäjät

Etenkin vanhimmissa pojista tulee huolehtijoita, kun isä on vankilassa. Äiti saattaa odottaa, että vanhempi lapsi ojentaa isän tavoin nuorempia sisarusia, jos nämä eivät käyttäyty hyvin. ”Joissain tilanteissa minä otan vastuuta, mutta joissain tilanteissa en halua sitä yhtään”, kertoi **Ramah** (15 v.) tutkijoille. Jotkut lapset kävivät töissä ansaitsemassa toimeentulon jatketta.

Birzeitissa on kehitetty kenttähaastatteluiden pohjalta mittareita, joilla voidaan selvittää sodan ja poliittisen väkivallan jälkiä lapsissa, kun esimerkiksi Kansainvälisen terveysjärjestön (WHO) hyvinvointimittarit eivät tavoita miehitysalueiden nuorten kokemusta. ”Heistä ei näy päälle päin, mutta heillä on sisäinen haava. Meillä kaikilla, aikuisillakin on. Jatkuva epä-

varmuus, nöyryyttävät tilanteet, väkivaltaiset tapahtumat sen tekevät”, sanoo professori Giacaman. Birzeitin tutkimusryhmä on kehittänyt useita asteikoita, kuten altistuminen poliittiselle ja muulle väkivallalle, vaihtaminen, epävarmuus ja ihmisoikeusloukkaukset. Niitä kutsutaan kärsimysmittareiksi.

Veitsi kiertää lapsen sisäisessä haavassa, kun isän tapaamiseen vankilassa liittyy tuntikausien odottelua tarkastuspisteillä, yhtäkkistä tapaamisen kieltämistä, vartijoiden halveksivia eleitä ja puheita, tapaamisen häirintää. Näistä huolimatta isän tapaaminen on lapsista tärkeää.

Sirkku Kivistö

Kirjoitus perustuu opintokäyntiin Birzeitin yliopiston kansanterveysosastolle 26.10.2019 ja sen työntekijöiden tutkimusartikkeleihin. Artikkelit löytyvät netistä seuraavien linkkien takaa: <https://doi.org/10.1111/chso.12263> ja <https://doi.org/10.1525/jps.2018.47.2.9>.

Sirkku Kivistö vastaa AKYS:n kummitoiminnasta Libanonin palestiinalaisleireissä. Hän on työskennellyt yhteistyöjärjestö **Beit Atfal Assumoudin (BAS)** kanssa jo vuodesta 1984 ja on myös **Psykologien Sosiaalinen Vastuu (PSV)** ry:n Libanonin työn koordinaattori. Siten hänelle on kertynyt tietoa palestiinalisperheiden ja -lasten tilanteesta Libanonissa. Hän on tutustunut BAS:in kaikkiin kymmeneen leirikeskukseen ja niiden tekemään sosiaalityöhön eri puolilla Libanonia. Hän on käynyt kehitysyhteistyöhankkeiden seurannan vuoksi muutaman kerran vuodessa Libanonissa.

Birzeitin yliopiston opiskelijoita shakkitaunolla.

Antisemitismiä ja “antisemitismiä”

Viime aikoina juutalaisiin kohdistuneiden hyökkäysten lisääntyminen on aiheuttanut pelkoa antisemitismin kasvusta, minkä johdosta valtiot ja muut tahot ovat aktivoituneet kehittämään toimia antisemitismin torjumiseksi.

Tässä yhteydessä esiin on tullut, ei vähiten johtavien israelilaispolitiikkojen ja Israelia tukevien järjestöjen taholta, “uusi antisemitismi”. Tämä jo 1970-luvulla ensimmäisiä kertoja käytetty ilmaisu tarkoittaa lyhyesti sanottuna lähinnä “uuden vasemmiston” taholta tulevan Israelin hallituksen politiikan ja sionismin arvostelun pitämistä antisemitisminä.

Israelilaiset poliitikot ovat ruutiinomaisesti viljelleet antisemitismisyytöksiä Israelia ja sen politiikkaa koskevan arvostelun ja toiminnan tukahduttamiseksi. Muun muassa Israelin pääministeri Ne-

tanjahun ja Trumpin vävyn **Jared Kushnerin** mukaan “antisemitismi ja antisionismi ovat sama asia”. Erityisesti Palestiina-aktivismi, kuten palestiinalaisten kansalaisjärjestöjen alkuun pane-ma BDS-kampanja, on poliitikkojen taholta ja erilaisten instituutioiden raporteissa leimattu antisemitistiseksi Israelia demonisoivaksi vihaliikkeeksi, mutta myös esimerkiksi miehityksellä alueilla tapahtuneita sotarikoksia tutkiva Kansainvälinen rikostuomioistuin on saanut kuulla olevansa “modernin antisemitismin työpaja”. Nykyisin Israelissa yleinen käsitys on, että kaikella erityisesti Euroopasta tulevalla palestiinalaisten kohtelua koskevalla kritiikillä on juurensa antisemitismissä.

Viime vuosina keskustelun keskiössä on ollut *International Holocaust Remembrance Alliance (IHRA)* -järjestön antisemitismimääritelmä, jonka hyväksymisen puolesta viranomaisten käyttöön antisemitismin tunnistamiseksi ja sanktioimiseksi järjestö on kampanjoinut aktiivisesti erityisesti Euroopassa ja Yhdysvalloissa.

Alunperin määritelmä laadittiin yli 15 vuotta sitten keskusteludokumentiksi silloista *Euroopan ravis-*

min ja muukalaisvihan seurantakeskusta (EUMC) varten etupäässä autamaan eurooppalaisia toimijoita antisemitismin käsittelyssä. Keskus ei ottanut määritelmää käyttöön. 2016 IHRA hyväksyi määritelmän sellaisenaan ja lisäsi siihen esimerkkejä antisemitismin ilmenemismuodoista. Vaikka IHRA:n edustajakokous hyväksyi vain varsinaisen 38 sanan määritelmän, IHRA:n toimisto on ajanut sen hyväksymistä hallituksille ja muille tahoille esimerkkeineen ikään kuin se olisi virallinen IHRA:n antisemitismimääritelmä.

Määritelmään tarttuivat myös useat sionistijärjestöt, Israelin hallitus ja ulkoministeriö, joka on asettanut määritelmän edistämisen korkeimman luokan diplomaattiseksi tavoitteeksi. Netanjahu on kehottanut kaikkia maita omaksumaan IHRA-määritelmän. Toisaalta Netanjahu pitää yllä hyviä suhteita Euroopan äärioikeistoon ja antiliberaaleihin valtiojohtajiin, jollaiset on perinteisesti kytketty antisemitistisiin salaliittoteorioihin. Tämä näennäinen ristiriita selittyy tarkkailijoiden mukaan sillä, että nämä maat eivät välitä palestiinalaisten kohtelusta eivätkä “vasemmiston” universaaleista ihmisoike-

uksista, mutta ne tukevat Israelia ja niiden avulla voidaan hajottaa Euroopan rintamaa suhteessa miehitukseen.

Määritelmä on herättänyt myös voimakasta vastustusta. Amerikkalainen *Middle East Peace* -säätiö kuvaa tilannetta seuraavasti: “Mediassa, sosiaalisessa mediassa ja valtavirtaisessa poliittisessa keskustelussa on lähes päivittäin IHRA-määritelmää tukevia puheenvuoroja, joissa kuitenkin liian usein sivuutetaan perustellut ja konkreettiset sen sisältöä ja käyttöönottoa koskevat olennaiset ja perustuslailliset huolet ja vastaväitteet. Silti uusi määritelmä on ollut valtavan kiistelyn ja lukemattomien vastaväitteiden keskipisteenä; niitä ovat esittäneet antisemitismin ja Holokausti-tutkimuksen asiantuntijat ja tutkijat Yhdysvalloista, Israelista ja muualta maailmasta, edistykelliset juutalaisjärjestöt, johtavat lakiasiantuntijat, palestiinalaisia ja palestiinalaisten oikeuksia puolustavat järjestöt ja muut.” Säätiö on koonnut IHRA-määritelmän aiheuttamia huolia ja vastaväitteitä sisältäviä lausuntoja tietokantaan, jossa oli helmikuussa yli 120 kirjoitusta.

Määritelmän analyttisen kritiikin mukaan se ei epämääräisyytensä, ristiriitaisuutensa ja puutteellisuutensa johdosta sellaisenaan täytä hyvän ja soveltamiskelpoisen määritelmän kriteereitä. Sen soveltaminen johtaa virheille alttiiseen tapahtumien ja faktojen arvioimiseen arvioijien ennakoasenteiden tai vallitsevien tulkintojen pohjalta selvien kriteereiden sijasta, mikä avaa oven sen poliittiseen välineellistämiseen. Määritelmän sisällön osalta arvostelua ovat herättäneet ennen muuta IHRA:n lisäämät yk-

sitoista esimerkkiä. Niissä ja selittävässä huomautuksissa on seitsemän viittausta Israeliin ja Israelin ja arabien väliseen konfliktiin. Useiden arvostelijoiden mukaan määritelmän käyttöä ajavien pohjimmainen tarkoitus on tukahduttaa Israel-kritiikki, joka kuitenkin on osa demokratiaan kuuluvaa sananvapautta, eikä sitä pitäisi käyttää ollenkaan. Monet juutalaistaustaiset arvostelijat näkevät miehityksen ja palestiinalaisten sorron puolustamisen maailman kaikkien juutalaisten nimissä päinvastoin ruokkivan antisemitismia.

Yksi arvostelijoista on alkuperäisen määritelmän laatija **Kenneth Stern**, joka on varoittanut presidentti **Bideniä** IHRA-määritelmän ongelmista. Hänen mukaansa määritelmä esimerkkeineen ei puutu lainkaan antisemitismin nousun varsinaisiin syihin, jollaisia ovat yleinen ihmisten vastakkainasettelu ja demokraattisten instituutioiden kyseenalaistaminen. Hänen mukaansa määritelmää ei ole koskaan tarkoitettu puheen väentämiseen, mutta juutalaisryhmät ovat väärinkäyttäneet sitä leimaamaan sionismin vastaiset ilmaukset luontaisesti antisemitistisiksi, jotka pitää tukahduttaa. Oikeampaa politiikkaa olisi rohkaista valtiota käyttämään resurssiaan tuomaan yhteen kansalaisjärjestöjä, tutkijoita, sosiaalisen median yrityksiä ja niin edelleen hakemaan parempia tapoja vihan, antisemitismi mukaan luettuna, houkuttelevuuden vähentämiseksi.

Määritelmä on hyväksytty useissa maissa joko esimerkkeineen tai ilman, kun hallitukset ymmärrettävästi haluavat edistää antisemitismin leviämistä estäviä toimia, ja

näiden lisäksi aluehallinnoissa, opilaitoksissa ja niin edelleen. Siihen vedoten on estetty Palestiina-aiheisia tilaisuuksia ja muita tapahtumia ja evätty rahoitusta. Tällaisia kieltoja on myös kumottu useissa tuomioistuinten päätöksissä Euroopan maissa ja Yhdysvalloissa. Euroopan ihmisoikeustuomioistuin on kumonnut Ranskassa BDS-aktivisteille annetun tuomion sananvapausoikeuden vastaisena.

Euroopan unionissa komissio nimesi 2015 antisemitismin vastaisen taistelun koordinaattorin. Koordinaattori on edistänyt voimakkaasti IHRA-määritelmän käyttöönottoa esimerkkeineen huolimatta järjestöjen ja asiantuntijoiden vastalauseista. Komissio on käyttänyt määritelmää työnsä perustana vuodesta 2017. Vuonna 2019 aloitti työnsä suurten juutalaisten yhteistyöryhmien ja Israelin hallituksen aloitteesta perustettu komission antisemitismin vastaisen taistelun työryhmä, johon osallistuu jäsenmaiden ministeriöiden ja juutalaisjärjestöjen edustajia. Myös palestiinalaisten oikeuksien puolesta toimiva kahtatoista juutalaisjärjestöä edustava *European Jews for a Just Peace* pyysi saada osallistua työryhmään, mutta järjestön anomuksen käsittelyn aikana komissio muutteli työryhmään pääsyyn oikeuttavia kriteerejä, niin että sitä ei hyväksytty. Asiasta on tehty kantelu EU:n oikeusasiamiehelle. Kuluvan vuoden tammikuussa komissio julkaisi käsikirjan IHRA-määritelmän soveltamiseksi käytännössä.

Oman käsikirjansa IHRA-määritelmän soveltamiseen kansalaisjärjestöjen rahoituksessa on julkaissut myös *NGO Monitor* -säätiö, joka on erikoistunut löytämään Israelin

delegitimointia kansalaisjärjestöjen toiminnasta. Sen mukaan “monet instituutiot, jotka väittävät edustavansa ihmisoikeuksia ja humanitaarisia arvoja sen sijaan levittävät antisemitististä puhetta ja kielikuvia”. Tällaisia ovat “Human Rights Watch ja Amnesty International, lukuisat palestiinalaiset kansalaisjärjestöt ja muut ryhmä ympäri maailmaa”. Tällaisen kansalaisjärjestöjen antisemitismin torjumiseksi valtioiden tulisi ottaa IHRA-määritelmä käyttöön järjestöjen raioituspäätöksiä tehtäessä.

IHRA-määritelmää levitetään myös internetiin. Juutalaisjärjestöt ovat suosittelleet ‘Parlamenttien välinen online-antisemitismin vastainen työryhmä’ -nimistä ryhmää vaatimaan some-jättejä ottamaan se käyttöön. Israel on pyytänyt Facebookia asettamaan sanat ‘sionisti’ ja ‘juutalainen’ toistensa synonyymeiksi vihapuhesanoissaan.

Antisemitismin ja antisionismin suhteellisuus käy hyvin ilmi edellä mainitun Kenneth Sternin kirjoituksessa *New York Timesissa*: “Olen sionisti. ... Epäilen, että jos Kushner [Trumpin neuvonantaja] tai minä olisimme syntyneet 1948 karkotettuun palestiinalaisperheeseen, meillä voisi olla toisenlainen käsitys sionismista, eikä sen tarvitse olla siksi, että panetlemme juutalaisia tai ajattelemme heidän vevkeilevän ihmiskunnan vahingoksi.”

Astetta pitemmälle menee amerikkalais-israelilainen aktivisti ja kolumnisti **Gershon Baskin**, joka sanoo, että ei voi kutsua itseään enää sionistiksi, ja kysyy: “Onko siirtokuntien rakentaminen Länsirannalle sionismia? ... Onko palestiinalaisten evakuoiminen kodeistaan Länsirannan C-vyöhykkeeltä

sionismin perimmäinen tarkoitus? Onko palestiinalaisten paimenten vesilähteiden tuhoaminen Jordanjoen laaksossa sitä, mitä sionistit tekevät? Heitelläänkö palestiinalaisten ajoneuvoja kivillä sionismin nimissä? Onko palestiinalaisten oliivipuiden juuriminen ja palestiinalaisten estäminen korjaamasta oliivisatojaan sionistinen missio? ... Onko demografiakortin käyttäminen (liian paljon arabeja) modernin sionismin perimmäinen osoitus ja sionististen poliittisten puolueiden ja järjestöjen keino saada kannatusta? ... Mikä ero on valkoisen ylivalan, kuten sen on ilmaissut USA:n lähtevä presidentti Trump ja hänen peruskannattajakuntansa, ja Israelin valtion juutalaisen ylivalan välillä?”

Ehkä radikaaleimman protestin on tehnyt entinen Knessetin puheenmies, Israelin virkaatekevä presidentti ja *Juutalaisneuvoston* puheenjohtaja **Avraham Burg**, joka on anonut Israelin viranomaisilta, että hänen merkintönsä juutalaisena poistettaisiin väestörekisteristä. Hän ei ajattele voivansa enää kuulua juutalaiseen kansakuntaan uuden kansallislain voimaan tulon jälkeen, koska kuulumisen siihen tarkoittaa “kuulumista herroihin”. “Otaksun, että lain takana olevat ihmiset haluavat pohjimmiltaan Israelin olevan toisenlaisella perustuslaillisella perustalla kuin Itsenäisyysjulistuksen tarkoittamalla – perustuvan paljon enemmän uskonnolliselle sionismille ja yhden ryhmän ylivalalle ...”

IHRA-määritelmän vaihtoehdoksi yli 200 holokaustin, juutalaisuuden ja Lähi-idän tutkijaa Israelista ja muista maista on allekirjoittanut “*The Jerusalem Declaration on*

Antisemitism” -nimisen julistuksen. Tavoitteena on ollut IHRAa selkeämpi ja perinpohjaisempi antisemitismin määritelmä ja ohjeistus antisemitismin tunnistamiseksi, joka ottaa huomioon myös antisemitistiseksi tulkittavien ilmaisujen kontekstin. Julistuksen mukaan palestiinalaisten oikeuksien vaatiminen, sionismin arvostelu ja vastustaminen, tosiasioihin perustuva Israelin valtion arvosteleminen ja siihen kohdistuva boikotointi, divestointi ja sanktiointi eivät ole antisemitismia. Palestiinalaisten ja juutalaisten ihmisoikeusjärjestöjen arvioissa Jerusalemin julistus, vaikka se korjaa IHRAn pahimpia harhaanjohdavia näkökantoja ja voi olla hyödyllinen IHRA-kampanjaa vastaan, nähdään vielä riittämättömäksi antisemitismin ja yleensäkin rasismien hävittämiseksi ja sen kohdistavan juutalaisvastaisen rasismien ongelmaa kohtuuttomasti palestiinalaisten vapaustaistelun ympärille.

Arabikansojen ystävyysseuran toiminta keskittyy arabimaiden ihmisten ja erityisesti palestiinalaisten oikeuksiin, mutta seura on ottanut kantaa myös antisemitismiin todeten kannanotossaan sen olevan rasismien yhtenä muotona jyrkästi seuran arvojen vastaista. Kuitenkaan “Israelin valtion, sen taustalla olevan sionistisen ideologian ja Israelin armeijan arvostelu ei ole antisemitismia. ... AKYS raportoi Israelin ihmisoikeus- ja sotarikoksisista sekä kertoo laittoman miehitetyksen vaikutuksista palestiinalaisten elämään ja tukee heidän väkivallattomia kampanjoitaan.”

Seppo Rinne

Gaza, maailman suurin vankileiri

41 km pitkällä ja 10 km leveällä Gazan kaistaleella asuu lähes 2 miljoonaa ihmistä, joista suurin osa on tullut alueelle pakolaisina israelilaisten ajettua heidät pois kodeistaan muualta Palestiinasta. Israel hyödyntää aluetta uusien asetyyppiensä testaamiseen.

Asukkaat joutuvat kokemaan sen jatkuvina pommituksina. Gazassa monet elävät rauniotaloissa. Jotkut myös rakentavat sinnikkäästi uusia asuntoja käyttäen pommitettujen talojen materiaaleja rakennusaineina.

Israel ei päästä ulkomaalaisia tustumaan Gazan oloihin, kuten ilmenee **Anna Kontulan** kirjasta *'Muuri, matka maailman suurimpaan vankileiriin'*. Israel ei myöskään salli gazalaisten pääsyä ulos vankilastaan eikä Israelin kanssa sovun tehnyt Egypti päästä gazalaisia Egyptin rajan yli kuin ani harvoin, ja silloinkin tarkoin vartioituina.

Gazalaisten tammikuisen raportin mukaan alueen olot huononevat joka päivä. Israelin piiritys heikentää ihmisten terveyttä, energian saantia, työ- ja opiskelumahdollisuuksia sekä puhtaanapitoa. Yli puolet väestöstä ja kaksi kolmasosaa nuorista on vailla työtä. Gazalaisia kuolee ja haavoittuu vähän väliä Israelin pommituksissa. Vuoden vaihteessa ihmiset kauhistuivat todella, kun Israel lähetti Gazan kaupunkiin kerralla viisi ohjusta, joilla vahingoitettiin lastensairaala, koulua, vammaisten keskusta ja useita asuinrakennuk-

sia. Mitä uhkaa lapset ja vammaiset aiheuttavat Israelille?

Israelin pommituksista ei mediassa kerrota, koska palestiinalaisten tappaminen ei ole mikään ylilättävä uutinen ja koska alueella ei ole ulkomaisia silminnäkijöitä, jotka raportoisivat maailmalle gazalaisten hädästä.

Eristäminen ei turvannut Gazaa koronalta, joka tuli kaiken muun kurjuuden päälle. Ahtaan asutuksen takia korona levisi Länsirantaakin helpommin. Pandemian alkaessa maassa oli vain yksi hengityslaite.

AKYS on Gaza-keräyksen varoilla lähettänyt vuosittain tukea

Ramallah'ssa päämajaansa pitävän, **Mustafa Barghoutin** johtaman, *Palestinian Medical Relief Society* (PMRS) Gazan toimipisteelle. AKYSin lähettämällä rahoilla Gazassa on voitu hankkia ensiapulaukkuja Israelin hyökkäyksiin varautumiseksi sekä koronavirusta torjuvia hygienialaukkuja.

**Gazan tukitili on kustannus-
systeistä päätetty yhdistää Betlehem-tiliin FI95 8000 1300 9905
05 tuttu viitenumero 3214 säilyy.**

Tämän vuoden ajan maksun voi vielä suorittaa erilliselle Gaza-tilille FI14 8000 2710 0992 26, samalla viitenummerolla.

Ilona Junka

AKYSin rahoittamia ensiapulaukkuja ja hygieniapusseja terveystuotteineen lähdössä eri puolille Gazaa. Tuotteiden mukana kulkevat AKYSin neliskulmaisen logo ja PMRS:n pyöreä logo.